

רשומות

הצעות חוק

22 בינואר 1990

1968

כ"ה בטבת התש"ן

עמוד

55

חוק רשות הדואר (תיקון מס' 2), התש"ן-1990

מתפרסמות בזה הצעות חוק מטעם הממשלה:

[274]

חוק רשות הדואר (תיקון מס' 2), התש"ן-1990

1. האמור בסעיף 33 לחוק רשות הדואר, התשמ"ז-1986¹ (להלן - החוק העיקרי) יסומן (א) תיקון סעיף 33 ואחריי יבוא:

"(ב) הוראת סעיף קטן (א) לענין היות גימלאותיהם של עובדי הרשות כשל עובדי המדינה תחול רק על עובדים שהיו לעובדי הרשות לפי ההסכם להעברת עובדים כאמור בסעיף 110: עובדים אחרים של הרשות יהיו זכאים לגימלאות במסגרת קרן פנסיה שתקבע לכך הרשות, כתיאום עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי הרשות."

הצעת חוק

(3) התשלומים בעד גימלאותיהם של עובדי הרשות מועברים לאוצר המדינה.

בהסכם העבודה הקיבוצי שנחתם ביום כ"ז בניסן התשמ"ח (14 באפריל 1988) הוסכם גם כי גימלאותיהם של עובדים חדשים ברשות הדואר לא יהיו כשל עובדי המדינה, אלא במסגרת קרן פנסיה שתקבע לכך הרשות כתיאום עם ההסתדרות - וזאת בכפוף לביצוע תיקון מתאים בחוק. לכן מוצע לתקן את סעיף 33 בהתאם.

סעיף 1 נסעיף 33 לחוק העיקרי נקבע כי:

(1) תנאי עבודתם של עובדי הרשות, שכרם, גימלאותיהם ותקניהם יהיו כשל עובדי המדינה וייקבעו בהסכם בין הרשות לבין ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי הרשות:

(2) ההסכם יקבל אישורם של שר התקשורת ושר האוצר (להלן - הסכם העבודה הקיבוצי).

¹ ס"ח התשמ"ז, עמ' 79; התשמ"ט, עמ' 32.

- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "השר" יבוא "באישור שר האוצר";
- (2) בסעיף קטן (ב), אחרי "השר" יבוא "באישור שר האוצר";
- (3) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"השר, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע בתקנות את התשלומים בעד שירותים שהרשות נותנת ואינם מנויים בתוספת; אולם אם נכח השר כי קיימת תחרות במתן שירות מהשירותים האמורים, רשאי הוא להתיר לרשות לגבות בעדו תשלום סביר, וההוראה בדבר הקביעה בתקנות כאמור לא תחול";

- (4) בסעיף קטן (ד), הסיפה החל מהמלה "התקנות" - תימחק;
- (5) בסעיף קטן (ה), אחרי "הפרשי הצמדה וריבית" יבוא "וכן הוצאות גביה";
- (6) בסעיף קטן (ו), בסופו יבוא: "הרשות תמסור לשר, לפי דרישתו, דיווח על התשלומים שגבתה לפי סעיף קטן זה";
- (7) אחרי סעיף קטן (ח) יבוא:

"(ט) תקנות לפי סעיף זה וכן הצו לפי סעיף קטן (ב) יובאו לידיעת ועדת הכספים של הכנסת";

3. ב**סעיף 45 לחוק העיקרי**, בפסקה (3), אחרי "לתיבת המכתבים שלו" יבוא "או לתיבת מכתבים שהקצתה לו הרשות במיתקן לחלוקת דברי דואר";

4. בסעיף 50(א) לחוק העיקרי -

- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "מכתבים" יבוא "ולקבוע בו תנאים";
- (2) בסעיף קטן (ד), אחרי "הורה השר" יבוא "בהיתר";

דברי הסבר

לפסקה (4) ו(7): התקנות לפי סעיף 37 והצו בדבר שינוי התוספת לחוק יובאו לידיעת ועדת הכספים של הכנסת - במקום ועדת הכלכלה של הכנסת - שכן ענינם קביעת תעריפים לשירותים בסיסיים שנותנת רשות הדואר ואשר יש להם השפעה מקרו-כלכלית.

לפסקה (5): בתקנות לפי סעיף 37(ה) בדבר תשלום ריבית פיגורים, ניתן יהיה לחייב גם בתשלום הוצאות גביה בעד תשלומים שלא שולמו לרשות במועד.

לפסקה (6): לשר התקשורת תוענק הסמכות לדרוש מן הרשות דיווח על תשלומים שגבתה לפי סעיף 37(ו) לחוק העיקרי.

סעיף 3 בסעיף 45(3) לחוק העיקרי נקבעה חזקה לענין מסירת דבר דואר כדין לנמען.

בשנים האחרונות התפתח שירות חלוקת מכתבים ומסירתם לנמענים באמצעות מיתקנים לחלוקת דברי דואר, שמקימה רשות הדואר, ושבהם היא מועידה תיבות מכתבים לנמענים שבתחום אזור החלוקה של מרכזים אלה.

במקרים אלה תיבת המכתבים של הנמען היא זו שהקצתה לו במרכזי החלוקה האמורים והיא המען למסירת

סעיף 2 בסעיף 37 לחוק העיקרי, בסעיפים קטנים (א) ו(ג) עד (ה) הוסמך שר התקשורת להתקין תקנות בדבר קביעת התשלומים בעד שירותים שהרשות נותנת, הצמדתם וחובת תשלום ריבית פיגורים והפרשי הצמדה עליהם.

התקנות לפי סעיפים 37(א) ו(ה) טעונות, מכוח הוראת סעיף 126(ב) לחוק העיקרי, אישורה של ועדת הכלכלה של הכנסת.

מוצע כלהלן -

לפסקה (1): קביעת התשלומים בעד שירותים המנויים בתוספת לחוק שירותי הדואר הבסיסיים - תהיה טעונה אישור של שר האוצר;

לפסקה (2): שינוי התוספת לחוק יהיה טעון אישור של שר האוצר;

לפסקה (3): קביעת התשלומים בעד שירותים שאינם מנויים בתוספת לחוק - תהיה טעונה התייעצות עם שר האוצר.

עוד מוצע לקבוע כי מקום שקיימת, לדעת שר התקשורת, תחרות במתן שירות מהשירותים האמורים, לא ייקבע זתשלום בתקנות, והשר יהיה רשאי להתיר לרשות לגבות בעדו תשלום סביר.

5. בסעיף 56 לחוק העיקרי תיקון סעיף 56
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי "בניגוד לכללים" יבוא "או שאינו ניתן למסירה";
 (2) בסעיף קטן (ב), במקום המלה "כאמור" יבוא "שנשלח בניגוד לכללים".
6. בסעיף 86 לחוק העיקרי תיקון סעיף 86
- (1) בכותרת השוליים, במקום "לשון הרע או פגיעה בפרטיות" יבוא "בשל עבירה או עוולה".
 (2) במקום "לשון הרע או פגיעה בפרטיות" יבוא "עבירה או עוולה לפי כל דין";
7. בסעיף 90(ב) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא:
 "(4) דבר הדואר מכיל פריטים שהעברתם בדואר אסורה לפי האמנה וההסכמים של איגוד הדואר העולמי או לפי הכללים;
 (5) קיים חשד סביר כי נעברה עבירה לגבי דבר הדואר או באמצעותו לפי חוק זה או לפי דין אחר".
8. אחרי סעיף 117 לחוק העיקרי יבוא:
 117.א. (א) דין הרשות כדין המדינה לענין תשלום מסים, מס בולים, אגרות, ארנונות ותשלומי חובה אחרים המגיעים למדינה או לרשות מקומית.

דברי הסבר

מוצע להרחיב את הפטור מאחריות שנקבע כאמור בסעיף 86, מאחר ופקיד דואר עלול להימצא אחראי בשל כך שהעביר במברק מסר שיש בו עבירה או עוולה חמורים יותר מלשון הרע או פגיעה בפרטיות, כגון: קשירת קשר לביצוע פשע חמור באמצעות מסר המועבר במברק בין קושרי הקשר; זאת ועוד, אין הפקיד קורא בהכרח את האמור במברק (מברק הוא, לפי הגדרתו, גם מסמך המועבר באמצעות מכשיר פקסימילה או טלקס ללא התערבותו של הפקיד) ואין כל הצדקה להטיל עליו בשל כך אחריות אישית.

סעיף 7 סעיף 90(א) לחוק העיקרי אוסר על פקיד דואר לפתוח, לעכב או להשהות דבר דואר, וקובע כי הפרת האיסור היא עבירה שדינה מאסר שלוש שנים.

בסעיף קטן (ב) נקבעו שלושה חריגים לאיסור פתיחתו, עיכובו או השהייתו של דבר דואר -

- (1) העדר מען נכון;
- (2) הנמען נפטר או אי אפשר למצוא;
- (3) הנמען סירב לקבלו או סירב לשלם או לא שילם את דמי הדואר בעדו.

מוצע לקבוע חריגים באופן שהאיסור על פתיחה, עיכוב או השהייה של דבר דואר לא יחול אם דבר הדואר מכיל פריטים שהאמנה או הכללים אוסרים העברתם בדואר או אם קיים חשד סביר כי נעברה עבירה לגבי דבר הדואר או באמצעותו; מוצע כי ניתן יהיה לנהוג בדבר דואר כאמור בהתאם לכללים.

סעיף 8 מוצע להשוות את מעמדה של הרשות, לענין מסים, לתאגידים סטטוטוריים אחרים ולקבוע כי דין הרשות

דברי הדואר המגיעים אליו; מוצע להבהיר כי החוקה שנקבעה בסעיף 3145) תחול גם על מסירה לתיבת מכתבים כאמור.

סעיף 4 בסעיף 50(א) לחוק העיקרי הוסמך שר התקשורת להעניק היתר לאיסופם, העברתם, חלוקתם או מסירתם של מכתבים; בסעיף 50(ד) נקבע כי דמי היתר שישולם בעל היתר, בשיעור שנקבע בתקנות, ישולמו למדינה, אלא אם כן הורה השר שישולמו לרשות.

כהיתר כאמור יידרש השר לקבוע תנאים שיחולו על בעל היתר, ובין היתר, תקופת היתר והגבלות לענין הפעילות שבמסגרת היתר; לשם מניעת ספק, בעיקר נוכח הוראות שונות הקיימות בחוקים אחרים הדנים בסמכות למתן רשיון, מוצע להבהיר כי לשר נתונה הסמכות לקבוע תנאים בהיתר וכי ההוראה בדבר תשלומם של דמי היתר תיקבע בהיתר.

סעיף 5 סעיף 56 לחוק העיקרי קובע כי דבר דואר שנשלח בניגוד לכללים, ינהגו בו בהתאם לאמור בכללים, אך אינו מסדיר מצב שבו דבר הדואר נשלח בהתאם לכללים אך לא ניתן למסרו, אם משום שהנמען לא נמצא, אם משום שסירב לקבל את דבר הדואר אם משום סיבה אחרת המונעת מסירה של דבר הדואר.

מוצע לתקן את הסעיף כך שהוראותיו יחולו גם למקרה שלא ניתן למסור את דבר הדואר.

סעיף 6 סעיף 86 לחוק העיקרי פוטר פקיד דואר מאחריות פלילית או אזרחית על שבתוקף תפקידו שידר או העביר במברק דבר שהוא לשון הרע או פגיעה בפרטיות.

(ב) הרשות תהיה פטורה ממס מעסיקים כמשמעותו בחוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975²

9. בסעיף 126 לחוק העיקרי תיקון סעיף 126
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא: "לרבות תקנות בדבר פיקוח על פעולותיה של הרשות והבאים מטעמה";
- (2) תקנות שיתקין השר לפי חוק זה, למעט תקנות לפי סעיף 37 וצווים לפי סעיף 37(ב), 113 ו-115, טעונים אישור הועדה."
10. בסעיף 2(69) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965³, אחרי "מרכזות טלפונים" יבוא "מיתקן לחלוקת דברי דואר". תיקון חוק התכנון והבניה
11. (א) תחילתו של סעיף 8 ביום א' בניסן התשמ"ז (31 במרס 1987) שנקבע בהודעת השר ברשומות⁴ כיום תחילתם של סעיפי החוק העיקרי
- (ב) תקפה של הוראת סעיף 117א לענין ארנונות עד יום ט"ז בניסן התשנ"א (31 במרס 1991).

דברי הסבר

סעיף 10 רשות הדואר מקימה מיתקנים המשמשים כמרכזים לחלוקת דברי דואר ומסירתם לנמענים ומאפשרים מסירת דברי דואר באופן סדיר ובתדירות יומית, תוך הקטנת התלות ביכולת לגייס כוח אדם לחלוקת דברי דואר.

כיום קיימים כ-400 מרכזים מסוג זה המשרתים כ-200,000 בתי אב בישראל.

העדר עדיפות ברורה ומפורשת בחוק להקצאת קרקעות לצרכי הקמתם של מרכזי החלוקה מעכב את תהליך הקמתם ומוצק, על כן, לתקן את סעיף 2(69) לחוק התכנון והבניה, כך שהמיתקנים לחלוקת דברי דואר יוכלו במסגרת צרכי הציבור שועדות מקומיות לתכנון ולבניה מייעדות להם קרקעות בהוראותיהן של תכניות מפורטות.

סעיף 11 מוצק להחיל את הוראת סעיף 8 מיום תחילת פעולתה של הרשות, זאת כהתאם לסיכום שנתקבל בין שר התקשורת ושר האוצר ערב הקמתה: כן מוצק לקבוע את תקפה של ההוראה לענין הארנונות עד יום ט"ז בניסן התשנ"א (31 במרס 1991).

כדין המדינה לענין מסים ותשלומי חיבה אחרים, יכן הפטור אותה מתשלום מס מעסיקים.

במסגרת דיוניה על תקציב המדינה לשנת התקציב 1990, החליטה הממשלה כלהלן:

"רשויות ותאגידים שנקבע לגביהם בחוק פטור ממס או שדינם כדין המדינה, ושהם בעלי אופי כלכלי יבוסל לגביהם הפטור ממס, והחל משנת המס 1991 יחולו עליהם דיני המס הרגילים".

כאשר תבוצע ההחלטה האמורה באמצעות תיקונים בחוקים הנוגעים לענין, היא תחול גם על רשות הדואר והתיקון המוצק בסעיף 8 מתנה בכך.

סעיף 9 סעיף 126(א) מסמיך את השר להתקין תקנות לביצוע החוק, אך אין הוראה מפורשת המסמיכה את השר להתקין תקנות בדבר הפיקוח על פעולות הרשות.

מוצק, איפוא, להוסיף הוראה המסמיכה את השר להתקין תקנות כאמור.

התיקון בסעיף 126(ב) מתחייב כהתיקון המוצק בסעיף 37 לחוק העיקרי.

² ס"ח התשל"ה, עמ' 118.

³ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

⁴ י"פ התשמ"ז, עמ' 1379.